

IZVRŠILNI ODBOR
MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA
L J U B L J A N A

Z A P I S N I K

13. redne seje Izvršilnega odbora MLO Glavnega mesta Ljubljane, ki je bila v ponedeljek 27. decembra 1948, od 17. do 20.30 ure v sejni sobi predsedstva MLO, Lingarjeva ulica 1/I.

N A V Z O Č I:

predsednik: Maležič Matija
podpredsednika: Sitar France
Gorjanc Joško
tajnik: Kovačič Leo
člani: Drobež Franc
Kecjan arh. Danilo
Kodrič Tone
Miklavič Zvone
Naglič Stane
Nebec Frano
Pleško Srečko
Podbregar Erna
Puhar Dominik
Repič Ivanka
Svetina Albert
Trtnik Ljude
Zlešar Henrik

vabljeni: Urgič Edo za Javno tožilstvo mesta Ljubljane
Kutin Franc za oddelek za notranje zadeve

odsotni: Bajuk Stanka
Jelenc Aleš
Maček Leopold
Pelko Gašper
Rakar Iva

Tov. predsednik Maležič otvori 13. redno sejo Izvršilnega odbora. Zapisnik zadnje seje se popravi v toliko, da se na 15 strani v 9 vrsti črta besedilo "in bi bila vezana na poverjenišvo za industrijo in obrt" ter v 11 vrsti "in bi bila vezana na poverjenišvo za gradnje". V ostalem se zapisnik odobri.

Na predlog tov. predsednika se soglasno odobri naslednji

d n e v n i r e d:

- 1.) Razprava o predlogu glede stopnje režijskih stroškov v podjetjih.
- 2.) Sprejem odločb.

Ad 1.) Razprava o predlogu glede stopnje režijskih stroškov v podjetjih.

Tov. Podbregarjeva poroča: V smislu navodil lokalnim podjetjem za določanje režijske stopnje je bila pri MLO ustanovljena posebna komisija in njej dodeljen poseben tehnični sekretariat. Tehnični sekretariat je formiral 8 podkomisij, ki so neposredno v podjetjih ugotavljale višino izdelavnih mezd in režijskih

stroškov in s tem ugotovile režijsko stopnjo za vsako posamezno podjetje. V zvezi z uredbo o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena je bila s posebno uredbo določena struktura cene. Struktura cene v lokalnih industrijskih podjetjih je bistveno drugačna od strukture cene podjetij republiškega in zveznega značaja. Velika značilnost v tej novi strukturi je, da sta v proizvodnih stroških dve glavni postavki, in to: stroški za material in izdelavne plače. Ti postavki predstavljata v podjetjih lokalnega značaja proizvodne stroške, medtem ko je v podjetjih republiškega in zveznega značaja še cela vrsta ostalih elementov. Pribitek režije in amortizacije na proizvodne stroške pa da lastno ceno. Nadaljni element v strukturi cene pri lokalnih podjetjih in ki ga bo treba še določiti je določeni planski dobiček in enotni davek na promet proizvodov. Čim bosta določena še ta dva elementa, se bo lahko točno izračunala proizvodna cena. Z izračunanjem razlike v ceni za material in z določitvijo tržnega dobička pa se bo dobila proizvajalčeva prodajna cena. Tržni dobiček bo prišel v poštev predvsem pri artiklih, ki jih proizvaja lokalna industrija in ki niso zapopadeni niti v republiški, niti v zvezni proizvodnji in bo ministristvo za komunalne zadeve izdelalo za to še podrobna navodila. V zvezi z novo uredbo o elementih lastne cene se bo v lokalnem gospodarstvu lahko pristopilo k ustanovitvi posameznih elementov v strukturi cene. Republiška planska komisija je izdelala posebna navodila, kjer točno navaja, kateri stroški spadajo v posamezne elemente pri strukturi cene. Tu so mišljeni stroški za material, izdelavne plače, režija in amortizacija. Ministristvo za komunalne zadeve pa je izdelalo navodila izvršilnim odborom IO za določanje režijske stopnje za svoja podjetja.

Podatke za določanje režijske stopnje v naših podjetjih so komisije črpale iz knjigovodstva podjetij. Z določitvijo režijske stopnje bo olajšano delo pri sestavi finančnih planov in bo možno pravilnejše ugotavljanje dejanskega efekta pri znižanju polne lastne cene, ker je doslej šlo čestokrat znižanje polne lastne cene na račun obratnih sredstev. Pri finančni reviziji podjetij se je v splošnem ugotovilo, da se delo v podjetjih vrši predvsem administrativno in se ne gleda perspektivno na razvoj podjetja.

Pri pregledu dela posameznih komisij, ki so izračunavale režijsko stopnjo se je pokazala dobra izvršitev dela pri gradbenih podjetjih, kjer se vsa štiri podjetja približno ujemajo, le podjetje "Kamen" nima enakega procenta z ostalimi podjetji, kar pa je vsled dvojne uprave (podjetje in kamnolom). Skoraj enak procent imajo podjetja tekstilne in lesne stroke, največji odstop pa se vidi pri podjetjih živilske stroke, kjer ima podjetje "Alko" 330%, podjetje "Vinocet" pa le 40% režijske stopnje. Isto je v kovinski stroki med "Strojnim podjetjem", podjetjem "Unitas" in "Elektro". Pri teh podjetjih je bilo potrebno postopati individualno in je po navodilih ministristva za komunalne zadeve enako režijsko stopnjo določiti le onim podjetjem v sklopu ene direkcije, ki imajo sličen organski sestav kapitala.

V zvezi s tem pripominjam, da je ministristvo za komunalne zadeve osvojilo svoječasni predlog planske komisije, katera podjetja se smatrajo za industrijska podjetja, izpustilo je le Tovarno konzerv na Viču, ki je takrat še spadala v sklop

republike in pa podjetje "Dežnik", za katerega predlaga planska komisija, da se smatra kot industrijsko podjetje. Vztrajalo pa je ministristvo, da se vnese v seznam industrijskih podjetij "Viški mlin", za katerega ni bil stavljen predlog s strani MLO.

Tov. Pleško pripominja, da podjetja doslej niso imela prave strukture cene in da se je cena doslej izračunavala po načinu obrtniških kalkulacij. Vprašanje znižanje polne lastne cene je šlo praktično samo za znižanjem cene, ker režijska stopnja ni bila določena, dočim se bodo odslej vsi računi izdelavali na bazi strukture cen in bo odpadlo predlaganje računov za posamezne artikole v potrditev uradu za cene.

Tov. tajnik Kovačič pripominja, da iz režijske stopnje ni razvidno stanje podjetja, ker ne pokaže razmerja med režijo in vrednostjo produkcije. Pri podjetjih, kjer je režijska stopnja precej slična, naj bi se določilo povprečno stopnjo, ker bi bilo s tem možno planirati ekstra dobiček, obenem pa bi služila za stimulacijo.

Tov. Kocjan smatra za potrebno, da se režijsko stopnjo v podjetju "Kamen" ponovno pregleda, ker so stroški za upravo precej visoki in bi bilo potrebno ugotoviti v koliko so dejansko upravičeni.

Tov. predsednik Maležič povprašuje ali se je pri določanju režijske stopnje upoštevalo vse vidike, t.j., da se podjetjem, ki imajo zaradi slabega poslovanja in slabe organizacije dela izredno velike stroške, ni priznala stopnja režije po dosedanjih stroških, temveč ona stopnja, ki bi jo morala imeti z boljšo organizacijo dela. Že večkrat je bilo govora o tem, da je potrebno dati podjetjem stimulus obenem pa jih navajati, da bodo stremela za znižanjem upravnih stroškov. Z določitvijo režijske stopnje po dosednji režiji bodo podjetja z isto režijsko stopnjo delala tudi v bodoče.

Tov. Podbregarjeva pripominja, da je morala komisija stopnjo režije izvesti v treh dneh ter da se bodo naknadno še lahko izvršile korekture. Prav na osnovi režijskih stopenj se bodo podjetjem, kjer se bo ugotovilo, da bi lahko obratovala z manjšimi režijskimi stroški, predpisal večji procent znižanja polne lastne cene. Predlog režijske stopnje pa je treba dostaviti na Ministristvo za komunalne zadeve do 28. t. m.

Po mišljenju tov. podpredsednika Sitarja ima uredba o določitvi režijske stopnje namen, da s pravilno režijsko stopnjo prisili podjetja, da delajo v okviru določene stopnje. Če se bo osvojil predlog komisije se zna zgoditi, da se bodo posamezna podjetja pri določanju režijske stopnje postavila na isto stališče, kot so se postavila pri sestavi plana, tako, da so ga z lahkoto dosegla. Prav tako pri določitvi stopnje režije v podjetjih, ki imajo močan upravni aparat, po dosedanjem stanju, ta podjetja ne bodo pristopila k zmanjšanju upravnega aparata. Vsi navedeni momenti tvorijo zaključek, da mora določena režijska stopnja prisiliti podjetja, da bodo stremela za znižanjem režijskih stroškov.

Tov. Nebec je mnenja, da bi se s točno določitvijo dela posameznikov močno znižala stopnja režijskih stroškov. V trgovini se je marža znižala od 13 na 7% kljub ugovorom, ki so se pokazali kot neumestni.

Po iznešeni diskusiji se osvoji naslednji

I. e k l e p:

- 1.) Ministrstvu za komunalne zadeve se dostavi z ozirom na kratek rok po komisiji izračunana stopnja režije za posamezna podjetja, ki pa predstavlja sedanje dejansko stanje režijskih stroškov v podjetjih in znaša:

a) živilska stroka:

1. "Vinocet"	40%
2. "Alko"	330%
3. "Šumi"	168%
4. "Testenine"	269%
5. "Žika"	76%
6. "Mlin"	131%
7. Tovarna konzerv	68%
8. Mestna klavnica	225%

b) Kovinska stroka:

9. "Strojno podjetje"	164%
10. "Elektra"	44%
11. "Tribuna"	54%
12. "Unitas"	152%

c) Papirna stroka:

13. "Kuvrta"	190%
14. "Karton"	119%

č) Razne stroke:

15. Mestna čevljarna	43%
16. "Torbica"	44%
17. "Dežnik"	92%
18. "Odeja"	69%
19. Vrvarna in žimarna	82%

d) Kemična stroka:

20. "Ilirija"	58%	(če prejme po planu vse potrebne surovine)
21. Plinarna	225%	

e) Lesna stroka:

22. "Stavbeno mizarstvo"	80%
23. "Pohištveno mizarstvo"	81%
24. "Oprema"	76%
25. "Tovarna rolat"	76%

f) Gradbena stroka:

26. "Pečarstvo"	37%
27. "Kamen"	69%
28. "Mestne opekarni"	32%
29. "Opekarna Draga"	32%
30. "Cementnine"	38%

g) Tekstilna stroka:

31. "Pletenina"	75%
32. "Angora"	70%
33. "Totra"	70%
34. "Volnenka"	še ne obratuje.

2.) Do 15. januarja 1949. bodo vsa poverjenišтва po navodilih Planske komisije izdelala analizo režije tako v mestnih kot rajonskih podjetjih.

Ad 2.) Sprejem odločb.

a) Odločba o priznanju podjetij za državna industrijska proizvodna podjetja . - tajn. št. 4395/1948.

Tov. Podbregarjeva poroča, da je potrebno v zvezi z izvajanjem predpisov uredbe o elementih lastne cene, o akumulaciji, skladu vodstva in o osrednjem skladu državnih industrijskih proizvodnih podjetij lokalnega pomena izdati odločbe, katera podjetja se smatrajo kot industrijska proizvodna podjetja, ker so ta podjetja dolžna, da imajo določeno strukturo cene. Ministrstvo za komunalne zadeve se strinja s tuk. predlogom. V njih seznamu manjka tovarna "Dežnik", ki je verjetno pomotoma izpuščena in pa Tovarna konzerv na Viču, ki je v času razpravljanja z Ministrstvom za komunalne zadeve o tem predlogu, spadala še pod upravo republike.

II. s k l e p:

Izdajo se odločbe, da se za državna industrijska proizvodna podjetja Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Ljubljane štejejo naslednja podjetja:

a) Živilska stroka:

1. "Vinocet"
2. "Alko"
3. "Sumi"
4. "Testenine"
5. "Žika"
6. "Mlin"
7. Tovarna konzerv
8. Mestna klavnica

b) Kovinska stroka:

9. Strojno podjetje
10. "Elektra"
11. "Tribuna"
12. "Unitas"

c) Papirna stroka:

13. "Kuvrta"
14. "Karton"

č) Razne stroke:

15. Mestna čevljarna
16. "Torbica"
17. "Režnik"
18. "Odeja"
19. Vrvarna in žimerna

d) Kemična stroka:

20. "Ilirija"
21. "Plinarna"

e) Lesna stroka:

22. Stavbeno mizarstvo
23. Pohištveno mizarstvo
24. "Oprema"
25. "Tovarna rolet"

f) Gradbena stroka:

26. Pečarstvo
27. "Kamen"
28. Mestne opekarne
29. Opekarna Draga
30. "Cementnine"

g) Tekstilna stroka:

31. "Pletenina"
32. "Angora"
33. "Totra"
34. "Volnenka"

b) Komunalni servis - Ljubljana, ustanovitev. - tajn. 4396/48

Tov. tajnik Kovačič poroča, da se je pripravil osnutek odločbe o ustanovitvi državnega gospodarskega podjetja "Komunalni servis - Ljubljana", katerega osnovo bi tvoril dosedANJI Mestni industrijski servis - Ljubljana. Podjetje bi skrbelo za nabavljanje, vskladiščenje in razdeljevanje vsega planskega in kritičnega materiala ter tovrstnih tržnih viškov za reprodukcijo

in investicije lokalnega gospodarstva na območju Ljubljane. Osnovna in obratna sredstva obstoje iz osnovnih in obratnih sredstev bivšega podjetja Mestni industrijski servis, delno iz splošnega ljudskega premoženja, del pa jih vplača ustanovitelj. Skupna osnovna sredstva znašajo din 3.055.460.-, obratna sredstva pa 13.000.000.- din.

Podjetje bi poslovalo pod operativno-upravnim vodstvom Izvršilnega odbora MLO.

Tov. Pleško in tov. Kocjan se sicer strinjata s tem, da bo podjetje pod vodstvom Izvršilnega odbora, vendar poudarjata, da je treba paziti na to, da bo podjetje čimbolj ekspeditivno in da ne bo zašlo v prakso, kot se je pokazala pri republiškem podjetju "Oskrb".

Tov. predsednik Maležič poudarja, da je prav zaradi pravnega razdeljevanja materiala na vse koristnike potrebno, da spada podjetje pod neposredno vodstvo Izvršilnega odbora.

III. s k l o p:

Mestnemu ljudskemu odboru se bo predložilo v sprejem odločbo o ustanovitvi državnega gospodarskega podjetja "Komunalni servis - Ljubljana", ki bo pod operativno-upravnim vodstvom Izvršilnega odbora MLO.

a) "Megrad"- "Kamen" - prenos osnovnih sredstev. - tajn.4283/48

Tov. tajnik Kovačič poroča, da predlaga poverjenišvo za gradnje, da se prenese računski stroj "Doconta" v vrednosti din 60.000.- od mestnega podjetja "Megrad", ki ga ne potrebuje na mestno podjetje "Kamen". S tem bi se za navedeno vsoto znižala odnosno zvišala osnovna sredstva omenjenih podjetij.

Tov. Podbregarjeva se ne strinja z navedenim prenosom, ker smatra, da podjetje "Kamen" pri svojem poslovanju ne potrebuje v toliki meri računski stroj kot planska komisija in finančno poverjenišvo, ki si računski stroj stalno med seboj izmenjujeta.

IV. s k l o p:

Odkloni se prenos osnovnih sredstev in s tem računskega stroja "Doconta" od mestnega podjetja "Megrad" na mestno podjetje "Kamen".

Ekonomat MLO naj sestavi točen pregled vsega pisarniškega inventarja, da bo možno predmete, v danem primeru računske stroje, dodeliti najbolj potrebnim koristnikom.

č) Podjetje za eksploatacijo lesa - ustanovitev. - tajn.4397/48.

Tov. podpredsednik Sitar poroča, da se bo z novim letom dodeljeval kontingent lesa na panju in bo potrebno ustanoviti podjetje, ki bo skrbelo za eksploatacijo lesa, to je podjetje, ki bo pripravljalo les za reprodukcijo, investicije in za kurjavo. Ker bo eno podjetje moralo izvrševati vse tri naloge, ki so med seboj v povezavi smatra za umestno, da bi bilo to podjetje vezano na Izvršilni odbor. Z ozirom na že določeni prvi kontingent 8.000 m³ lesa in glede na to, da bo v teku meseca januarja določen že celoletni kontingent, ki odpade na Ljubljano, je potrebno čimprejšnje osnove navedenega podjetja. Za Ljubljano so predvidena področja za posek lesa Ljubljana-okolica, Kranj, Grosuplje, Novo mesto in Kočevje.

Tov. predsednik Maležič naroča, da se izposluje pri Ministrstvu za gozdarstvo in lesno industrijo da dodeli v pomoč nekaj ljudi in prevozna sredstva.

Tov. Podbregarjeva pa je mnenja, da bi bilo potrebno intervenirati na ministrstvu, da bi se dodelil les le na 3 mestih, ki bi bili po možnosti v bližini mestnih žag.

V. s k l e p:

Mestnemu ljudskemu odboru se bo predložilo v sprejem odločbo o ustanovitvi državnega podjetja za eksploatacijo lesa. K formiranju podjetja pa naj se takoj pristopi. Podjetje bo pod operativno-upravnim vodstvom Izvršilnega odbora.

d) Rožnik in Šišenski hrib - razlagtitev.

Tov. predsednik Maležič obrazloži, da bo potrebno z ozirom na to, ker je Rožnik in Šišenski hrib priznan kot naravni park in ker se kljub temu, da je prepovedana vsaka sečnja, na posameznih krajih ista še vrši, izdati odločbo o razlastitvi vseh privatnih parcel ter staviti predlog na predsedstvo vlade za potrditev akta o razlastitvi.

VI. s k l e p:

Predlog tov. predsednika se soglasno odobri. Postopek za razlagtitev bo izvedel organizacijsko-pravni odsek tajništva.

Tov. predsednik Maležič povprašuje, v koliko so gradbena podjetja predložila situacije na osnovi katerih bo možno izkoristiti investicije v letošnjem proračunskem letu ter kakšno je stanje proračunskih postavk.

Tov. Maglič pojasni, da so bila vsa poverjenišтва pravočasno opozorjena na predložitev situacij, vendar je dolej še 25% nepredloženih situacij. Po izjavi podjetja "Megrad" bo predložilo tekom jutrajšnjega dne situacije za 36 milijonov in bodo s tem investicije za gradnjo stanovanj popolnoma izkoriščene. Prav tako bo podjetje "Beton" predložilo situacije za 13 milijonov.

Neizčrpani proračunski krediti ostanejo še pri posestvu Jesenkovo, mestna klavnica, plinarna, ECŽ, ljudska restavracija. Dalje so večje postavke neizčrpanih administrativnih proračunskih kreditov pri kurjavi, najemnin, časopisi, honorarji in nagrade ter reprezentančni fond. Za vse te postavke, v kolikor ne bi bilo izgleda, da bi se lahko izkoristile, se bodo pravočasno izvršili virnani.

Tov. predsednik opozori na objavo v časopisu in Trdnjava listu, da se je ustanovilo posebno ministrstvo za elektro-industrijo, ki je zveznega značaja, kar daje možnost, da pride Mestna elektrarna ponovno pod operativno upravno vodstvo Mestnega ljudskega odbora. Zato je potrebno takoj staviti predlog v imenu Izvršilnega odbora na Predsedstvo vlade Slovenije, na Ministrstvo za industrijo Slovenije in na Ministrstvo za komunalne zadeve Slovenije ter ga utemeljiti s tem, da služi elektrarna predvsem distribuciji in napeljavi toka v mestu ter skrbi za ulično razsvetljavo mesta Ljubljane. Poverjenišvo za komunalne zadeve pa naj pokrene postopek po svoji liniji.

Predlog proračuna za leto 1949.

Tov. Naglič poroča, da je Ministrstvo za finance dostavilo globalni znesek proračuna izdatkov administracije, t.j. proračuna MLO od III. do VI. dela v skupnem znesku din 173.549.400.- ter stavilo rok do 28. decembra za sestavo proračuna za leto 1949 v okviru določenega zneska. Za RLO in KLO pa je globalni znesek znižalo na 65.000.000.-. S tem je proračun MLO skrčen za 30%, RLO pa za 25%. Ker se pri personalnih izdatkih proračuna ni moglo krčiti, je šlo krčenje proračuna na račun materialnih izdatkov. Poverjeništvu za finance je globalni znesek razdelilo naslednje:

III. del - prosveta in ljudska kultura	80,045.400.-din
IV. del - socialno-zdravstvena zaščita ljudstva	28.626.700.- "
V. del - izdatki državne uprave	63,877.300.- "
VI. del - proračunska rezerva in obveznosti iz prejšnjih let	1,000.000.- "
skupno	173.549.400.-din

Za RLO in KLO pa naslednje:

RLO Center	15,000.000.- din
RLO Bežigrad-Siška	12,000.000.- "
RLO Moste	12,000.000.- "
RLO Rakovnik-Vič	15,600.000.- "
KLO Ježica	3,000.000.- "
KLO Polje	3,900.000.- "
KLO Št.Vid	3,500.000.- "
skupno	65,000.000.- din

Dejansko je letošnji proračun višji od lanskoletnega za cca 90 milijonov din, vendar je to zvišanje zaradi tega, ker je MLO prevzel od ministrstva prosvete vse učiteljstvo in profesorje, vzdrževati bo moral gozdarski tehnikum in strokovno šolstvo in razne druge obveznosti in dolžnosti novega delokroga, kar vse ni bilo vpošteto v lanskem proračunu.

VII. s k l e p:

Ministrstvu za finance se predloži po poverjeništvu za finance sestavljeni proračun, podrobno pa se bo prediskutiral na proračunski seji izvršilnega odbora.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključí tov.predsednik sejo ob 20.30 uri.

S.f.s.n.!

Tajnik:
(K o v a č i č Leo)

Predsednik:
(M a l e ž i č Matija)

